

DET KONGELIGE
KULTUR- OG KIRKEDEPARTEMENT

Norsk Presseforbund
v/ Kristine Holm
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref
2009/00366 UHS

Dato
23.02.2009

Vedrørende klage over avslag på begjæring om innsyn

Det vises til brev 5. februar og 27. januar 2009 fra Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst (Nasjonalmuseet), klage av 29. januar og e-poster 22. januar og 17. februar 2009 fra Norsk Presseforbund (NP).

Kultur- og kirkedepartementet viser innledningsvis til at Nasjonalmuseet er omfattet av bestemmelsene i lov 19. mai 2006 nr 16 om rett til innsyn i offentlig verksemd (offentleglova), jf. forskrift 17. oktober 2008 nr 1119 til offentliglova (offentlegforskrifta) § 2. Forskriften ble iverksatt 1. januar 2009 og Nasjonalmuseet er følgelig omfattet av offentliglova fra årsskiftet. Hovedregelen etter offentliglova § 3 er at saksdokument, journaler og lignende er åpent for innsyn dersom annet ikke følger av lov eller forskrift.

Kultur- og kirkedepartementet er rett instans for klager på Nasjonalmuseets praksis etter offentliglova, jf. offentligforskrifta § 11 fjerde ledd. Ved en inkurie har klagesaken midlertidig blitt forlagt her hos oss. Departementet beklager de forsinkelsene dette har medført for saksbehandlingen.

Det fremkommer av sakens dokumenter at NP har påklaget Nasjonalmuseets avslag på begjæring om innsyn, jf. klage 29. januar 2009.

Departementet legger til grunn at NP begjæring om innsyn er begrenset til en bestemt sak, jf. offentliglova § 28. Det fremkommer av NPs e-post 22. januar til Nasjonalmuseet at det begjæres innsyn i *"den juridiske vurdering som ligger til grunn for avslaget på bl.a. Aftenpostens krav om innsyn i søkerlisten på stillingen som ny direktør"*. I NPs klage 29. januar 2009 påklages imidlertid *"vårt krav om innsyn i juridiske vurderinger av om*

Nasjonal museet er underlagt offentleglova, herunder plikten til å utarbeide søkerliste. Krav om innsyn er formulert noe forskjellig, men er tydelig knyttet til samme sak. Nasjonal museet har hatt foranledning til å ta dette med i vurderingen ved klagebehandlingen, jf. brev 5. februar, der innsyn i "de aktuelle dokumentene" avslås.

Nasjonal museet viser til at dokumentene det begjæres innsyn i er innhentet utenfra - fra deres advokat - til den interne saksforberedelsen. Nasjonal museet har fattet vedtak med avslag på begjæring om innsyn med henvisning til offentleglova § 15 annet ledd, jf. vedtak av 27. januar. Nasjonal museet har også vurdert merinnsyn etter offentleglova § 11, men kommet til at hensynene for dette ikke er tungtveiende nok.

Det følger av § 15 annet ledd:

Det kan vidare gjerast unntak for delar av dokument som inneheld råd om og vurderingar av korleis eit organ bør stille seg i ei sak, og som organet har innhenta til bruk for den interne saksførebuinga si, når det er påkravd av omsyn til ei forsvarleg ivaretaking av det offentlege sine interesser i saka.

Det er *innholdet* i dokumentene som er avgjørende for om innsyn kan nektes etter denne bestemmelsen, ikke hvem som står oppført som avsender. Det vil derfor ikke være avgjørende for vurderingen at dokumentene kommer fra Nasjonal museets advokat. Videre vises det til at Nasjonal museet som oppdragsgiver/klient står fritt til å offentliggjøre de råd deres advokat måtte gi dem, med mindre opplysningene er underlagt taushetsplikt, jf. offentleglova § 13.

Etter det departementet er kjent med har Nasjonal museet både før og etter årsskiftet 2008/2009 innhentet råd og vurderinger fra advokatfirmaet Wiersholm om Nasjonal museets plikter etter offentleglova. Nasjonal museet har mottatt et notat av 17. desember 2008 og e-post 16. januar med vedlegg fra Wiersholm. Disse dokumentene forelå altså på tidspunktet for innsynsbegjæringen. Ytterligere en e-post 28. januar fra Wiersholm, vedrørende samme sak og vurderinger, har kommet til etter at begjæring om innsyn ble fremsatt, men før vedtaket ble påklaget, jf. klage 29. januar. Departementet legger til grunn at Nasjonal museet dermed har hatt direkte foranledning til å ta det siste dokumentet med i vurderingen av om innsyn skulle innvilges ved klagebehandlingen. Departementet har på dette grunnlag kommet til at både e-post 16. og 28. januar er omfattet av NPs begjæring om innsyn etter offentleglova. Begjæring om innsyn i notat 17. desember 2008 vil bli drøftet for seg selv, da dette ikke er omfattet av offentleglova, jf. nedenfor.

Vurderingene i e-post 16. og 28. januar fra Wiersholm er knyttet til spørsmål om Nasjonal museets plikt til å utarbeide og gi innsyn i søkerlister ved utlysning av stilling som direktør for Nasjonal museet. Dokumentene inneholder med andre ord konkrete *råd og vurderinger om hvordan mottaker skal forholde seg i en bestemt sak*, jf. vilkår i § 15 annet ledd.

Nasjonalmuseet kan imidlertid bare nekte innsyn i de omtalte råd og vurderinger i den grad det er *påkrevd* av hensyn til en *forsvarlig ivaretagelse* av det offentliges interesser i saken.

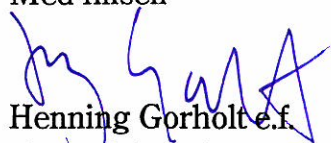
Wiersholms vurderinger i de aktuelle dokumenter er knyttet til det mer formelle ved Nasjonalmuseets plikter ift. offentleglova, går ikke inn i selve tilsettingsprosessen og inneholder heller ikke opplysninger som er unntatt etter offentleglova § 13. Innhentning av juridiske vurderinger fra advokat i saker hvor det foreligger en viss prosessrisiko vil kunne unntas fra innsyn for å ivareta offentlige interesser ved en eventuell fremtidig rettssak. Forutsatt at innsyn innvilges i denne saken, legger departementet til grunn at verken NP eller andre vil ha noen rettslig interesse av å bringe saken inn for rettsapparatet. Departementet legger videre til grunn at Nasjonalmuseet i sine vedtak i stor grad har basert seg på de vurderinger som fremkommer av Wiersholms vurderinger. Innsyn i dokumentene vil således gi et utfyllende bilde av de juridiske vurderinger som ligger til grunn for Nasjonalmuseets praksis i saker etter offentleglova og da særskilt ift. plikten til å utarbeide søkerlister. Departementet legger til grunn at unntak fra innsyn ikke vil være påkrevd av hensyn til en forsvarlig ivaretagelse av det offentliges interesser i saken og at hovedregelen om innsyn etter offentleglova § 3 gjelder for e-postene av 16. og 28. januar 2009 med vedlegg.

Klager gis medhold og Norsk Presseforbunds begjæring om innsyn innvilges for innhentede juridiske vurderinger av om Nasjonalmuseet er underlagt offentleglova, herunder plikten til å utarbeide søkerliste, og som er kommet inn til eller som er opprettet av Nasjonalmuseet etter 1. januar 2009.

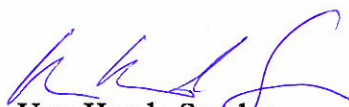
Offentleglova gjelder ikke for dokumenter som er kommet inn til eller som er opprettet av Nasjonalmuseet før årsskiftet, jf. offentlegforskrifta § 2 andre punktum. God forvaltningsskikk tilsier at merinnsyn likevel skal vurderes for dokumenter som ikke er omfattet av offentleglova. Ved vurderingen skal det tas stilling til om hensynet til offentlig innsyn veier tyngre enn behovet for å unnta dokumentene. Notat 17. desember 2008 fra advokatfirmaet Wiersholm inneholder både juridiske vurderinger av mer generell karakter og råd og vurderinger om hvordan Nasjonalmuseet skal stille seg i en bestemt sak. NP har begjært innsyn i den del av dokumentet som gjelder juridiske vurderinger av om Nasjonalmuseet er underlagt offentleglova, herunder plikten til å utarbeide søkerliste. De vurderinger som fremkommer av notat fra Wiersholm er mer helhetlige, men i stor grad sammenfallende med de vurderinger som fremkommer av etterfølgende e-postkorrespondanse mellom Nasjonalmuseet og Wiersholm. Vurderingen av om det foreligger grunner til å unnta notatet vil være sammenfallende med det som er sagt om dette for dokumenter som er kommet til i 2009, jf. ovenfor. Innsyn vil kunne bidra ytterligere til å forklare Nasjonalmuseets praksis i den konkrete saken for offentligheten og utfylle de dokumentene som det innvilges innsyn i etter hovedregelen i offentleglova § 3. For de generelle juridiske vurderinger i dokumentet kan departementet ikke se noen grunn til å unnta dette fra offentlighet. Departementet

har på dette grunnlag kommet til at innsyn innvilges i notat 17. desember 2008 fra Wiersholm i sin helhet under henvisning til prinsippet om merinnsyn.

Med hilsen

Henning Gorholt e.f.
ekspedisjonssjef

Unn Hovda Sandven
rådgiver

Kopi:
Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst